

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!**הוראות לבחינה**

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 015381</p> <p>עברית</p>	<p>מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="768 1464 1288 1766"> <tr> <td>שנה السنة</td> <td>חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td>מועד מועד</td> <td></td> </tr> <tr> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	<p>מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين</p>
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד מועד										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ג, 2023
מספר השאלון: 015381

עברית לבתי ספר דרוזיים

הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:
- פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה**
חלק א – הבנת הנקרא	–	30 נקודות
חלק ב – הבנת הנשמע	–	15 נקודות
חלק ג – הבעה	–	15 נקודות
- פרק שני – דקדוק**
חלק א – הפועל ושם העצם	–	9 נקודות
חלק ב – תקינות ושם המספר	–	5 נקודות
חלק ג – תחביר	–	6 נקודות
- פרק שלישי – תנ"ך או סיפורת**
חלק א – תנ"ך	יש לבחור באחד החלקים –	20 נקודות
חלק ב – סיפורת		
- סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. **הוראות מיוחדות:** (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
(2) עמודי הטיוטה בסוף השאלון נועדו לשאלון כולו.
(3) אין להשתמש במילון.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

פרק ראשון: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (60 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (30 נקודות)

קראו את מאמרים א-ב, וענו על כל השאלות 1-8.

מאמר א

מדוע חשוב להשתעמם?

פסקה א שיעמום הוא מצב שבו אדם מרגיש חוסר עניין ואדישות בעקבות חוסר מעשה או בעקבות עיסוק בתוכן שאין בו אתגר עבורו. כדי להבין מה גורם לשיעמום וכיצד אפשר להתמודד עימו, נסו להיזכר מה אתם עושים כשאתם מחכים בתור בקופת חולים או ממתינים לאוטובוס בתחנה. האם בזמן נסיעה במכונית אתם מתבוננים בנוף שבחוץ? האם אתם שקועים במחשבות?

פסקה ב הרגשת שיעמום משתנה מאדם לאדם מכיוון שהיא קשורה למספר הפעילויות שכל אחד רגיל לעשות בחיי היום-יום שלו ולכמות הגירויים החיצוניים שהוא נחשף אליהם בדרך כלל. אדם הרגיל למגוון רב של גירויים חיצוניים, כמו התראות בטלפון החכם או חלונות רבים הפתוחים באותו הזמן במחשב, עלול להציץ בטלפון שלו גם בהמתנה ברמזור, ולא רק כשהוא מגיע הביתה. יתרה מכך, עודף הגירויים החיצוניים שהטכנולוגיה יוצרת גורם לבני האדם לפתח בה תלות, והתוצאה היא שהם אינם מסוגלים ליצור גירויים פנימיים כמו מחשבות ודמיונות בעצמם.

פסקה ג אחת התופעות שמונעות מן האדם את האפשרות להשתעמם כיום היא ההתמכרות לטלפונים חכמים. המעבר מיישומון (אפליקציה) אחד לאחר או שיטוט בין תכנים באינטרנט אינם מותירים לאדם רגע אחד פנוי או משעמם. ככל שהמוח שלנו מתרגל לגירויים חיצוניים אלה, הוא מפתח בהם תלות. המוח זקוק ליותר ויותר גירויים כדי שהאדם ירגיש תחושה של סיפוק ועניין. אדם שהמוח שלו מורגל לגירויים חיצוניים מקדיש זמן מועט למחשבות ולהתבוננות פנימית שחשובות והכרחיות לגיבוש זיכרונות, לתכנון העתיד, לפתרון בעיות ולפיתוח יצירתיות.

פסקה ד הקושי של האדם להיות במצב של שיעמום מתחיל כבר בגיל צעיר, והוא נמשך וקיים גם אצל המבוגרים. הורים רבים חוששים ממצב שבו ילדיהם עלולים להשתעמם, ובמקום לאפשר להם למצוא תעסוקה בכוחות עצמם, הם מייד מספקים להם תעסוקה באמצעות המסכים. כך התלות של האדם בגירויים חיצוניים כדי לספק לעצמו עניין מתחילה בגיל צעיר.

פסקה ה למרות התפיסה השלילית של השיעמום, הרווחת בחברה המערבית, לתחושה זו של חוסר נוחות יש שני תפקידים חשובים – האחד, למנוע מצב תמידי של ריגוש. בלי השיעמום היינו מתרגשים מכל גירוי יומי בכל פעם מחדש: מטיפות גשם, מחתול שעובר ברחוב או מרכבת שמגיעה לתחנה. כמות ריגושים גדולה מדי שוחקת את המערכת הרגשית והשכלית של האדם. תפקיד אחר של השיעמום הוא לגרום לאדם להבין שהוא מצוי בפעילות שאינה מאתגרת אותו, שאינה דורשת ממנו מאמץ, ולהניע אותו למצוא פעילות שתאתגר אותו.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

פסקה ו
מצב של שיעמום גם תורם לפיתוח חשיבה יצירתית: חוסר עניין של אדם במה שמתרחש סביבו ברגע מסוים עשוי לגרום לו לחפש עניין בסביבתו הפנימית באמצעות מחשבות, זיכרונות ודמיון. במצב כזה נוצרות מחשבות שאינן בתגובה לאירוע חיצוני. כך אדם יכול לחשוב על אירוע שכבר הסתיים ולנתח אותו ממרחק של זמן, ואם התעוררה בעיה בעקבות האירוע, הוא יכול למצוא רעיונות חדשים ויצירתיים כדי לפתור אותה, למשל מריבה במקום העבודה בעקבות דברים שאמר לעמיתו לעבודה והובנו לא נכון. ההתבוננות המחודשת במריבה ממרחק של זמן מאפשרת להבין את המקרה מנקודת מבט אחרת ואולי למצוא פתרון יצירתי לבעיה.

פסקה ז
היכולת של האדם להתרכז והפכת למשאב נדיר, ואחד המחירים שיש לכך הוא הידלדלות העולם הפנימי של הצעירים. היכולת של הצעירים להיות עם עצמם, להתמקד במחשבות שלהם ולמצוא רעיונות יצירתיים מועטה מאוד, והם זקוקים בדחיפות לשיעמום.

(מעובד על פי לירז מרגלית, "מדוע חשוב כל כך להשתעמם?", אלכסון, 7/11/2021)

ענו על שאלות 1–5 על פי מאמר א.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

1. על פי פסקות א–ג, איזה מן התיאורים שלפניכם הוא של אדם שיֵדע להתמודד עם תחושת שיעמום?

הקיפו את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

— מי שנוהג לשוטט בין ערוצי הטלוויזיה.

— מי שמתבונן בטבע ובמתרחש סביבו.

— מי שעובר מיישומון ליישומון.

— מי שמחפש פעילויות חברתיות מגוונות.

2. א. בפסקה ד הכותבת מציינת גורם שבגללו לילדים קשה להתמודד עם שיעמום.

מהו גורם זה, והאם אתם מסכימים עם טענת הכותבת שבגלל גורם זה קשה לילדים להתמודד עם שיעמום?

נמקו את תשובתכם. (4 נקודות)

ב. בפסקה ה הכותבת טוענת: "כמות ריגושים גדולה מדי שוחקת את המערכת הרגשית והשכלית של האדם".

העתיקו מן המאמר משפט המסביר טענה זו. (4 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

3. בפסקה ו מתוארת ההשפעה של השיעמום על החשיבה היצירתית.

לפניכם ארבעה שלבים בתהליך ההשפעה.

(1) חיפוש עניין במחשבות

(2) מציאת רעיונות חדשים לפתרון בעיות

(3) היווצרות מחשבות פנימיות

(4) חוסר עניין בסביבה החיצונית

כתבו את מספרי השלבים על פי הסדר הנכון של התהליך. (2 נקודות)

שלב ראשון: _____

שלב שני: _____

שלב שלישי: _____

שלב רביעי: _____

4. א. לפניכם ארבעה משפטים.

הקיפו את המשפט הנכון, על פי המאמר. (2 נקודות)

— כותבת המאמר מחזקת את העמדה המקובלת בנוגע לשיעמום.

— כותבת המאמר מפריכה את העמדה המקובלת בנוגע לשיעמום.

— כותבת המאמר מסכימה עם העמדה המקובלת בנוגע לשיעמום.

— כותבת המאמר מנמקת את העמדה המקובלת בנוגע לשיעמום.

ב. הביאו מן המאמר שני יתרונות של השיעמום בעבור בני האדם. (2 נקודות)

יתרון 1: _____

יתרון 2: _____

5. מהי הטענה המרכזית של כותבת המאמר?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

— כדי לפתור בעיות שבין אדם לחברו בני האדם חייבים לדעת להשתעמם.

— בני האדם נעשים תלויים בגירויים חיצוניים ואינם מפתחים את עולמם הפנימי.

— השיעמום גורם לבני האדם להתרגש מכל אירוע קטן ושגרתי, כמו מחתול שעובר ברחוב.

— הטלפון החכם הוא פתרון טוב לפיתוח מחשבות ורעיונות יצירתיים.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

קראו את מאמר ב שלפניכם, וענו על כל השאלות שאחריו.

מאמר ב

חיסון למגפת השיעמום

פסקה א השיעמום כפי שהוא מתבטא כיום הוא מצב של חוסר פעילות, חוסר עניין והרגשה של ריקנות.

שיעמום מסוג זה אופייני לעולם המודרני, ובמאה ה-21 הוא נעשה למגפה מסוכנת. שיעמום כזה מאפיין חברת שפע שלאנשים בה יש הרבה זמן פנוי. האפשרויות הבלתי מוגבלות שמציע העולם המודרני אינן מאפשרות לאדם, למרות הזמן הפנוי שיש לו, לחוות רגע אחד של שלוה, סיפוק ומרגוע, והוא סובל מתחושת ריקנות וחוסר משמעות בחייו, כפי שטוען הפסיכולוג ויקטור פרנקל.

פסקה א

התפתחות הטכנולוגיה, ובעיקר הטלפונים החכמים, יצרה עולם של תוכן איך-סופי זמין (כל הזמן ובכל מקום) שמצוי בידי כל אחד, ולכן היה אפשר לְצַפּוֹת שהשיעמום ייעלם. למעשה הוא התפשט בכל העולם כמו מגפה. דווקא מפני שהתוכן נעשה זמין וזול, הוא כבר אינו נותן לאנשים תחושת סיפוק, והם אינם מוצאים בו עניין ושקט נפשי. אנשים מתרגלים לצרוך מידע, סרטים ובידור מהר וחינם. הם מרגישים שהם חייבים לצרוך עוד ועוד תוכן לשם סיפוק עצמי. הם מתרגלים ליהנות ממוצרים ומאִתגרים, לכן רוב הזמן הם עסוקים בחיפוש מוצרים ואתגרים חדשים מעניינים יותר מקודמיהם.

פסקה ב

לשיעמום השפעה הרסנית על בני האדם. אנשים משועממים נוטים להרגיש חוסר סיפוק, בדידות, עצבות וחוסר רצון לפעול, וההערכה העצמית שלהם נפגעת. על פי מחקרים, יש קשר בין שיעמום ובין שימוש בסמים ובאלכוהול, הימורים, אכילה מופרזת, דיכאון ועוד. תופעות אלה התגברו אצל בני הנוער בימי הקורונה, ומגפת השיעמום הגיעה לשיאים חדשים בתקופה זו.

פסקה ג

חוקרים סבורים שאחת הדרכים להילחם בשיעמום ולהפיג את תחושת הריקנות הנלווית אליו היא דווקא להפסיק את המרדף אחרי הגירויים החיצוניים שהמסכים מספקים. להפסיק את המרוץ המטורף של צריכת תכנים. דרך יעילה נוספת להתחסן מפני מגפת השיעמום היא שמירה על מסגרת של שגרה והצבת מטרות בחיים. כל אלה יאפשרו לבני האדם בכלל ולבני הנוער בפרט לחיות בשקט נפשי ולהתחבר לעצמם – למחשבות, לרגשות ולעיסוק בשאלות חשובות בנוגע למטרות ולתכלית של החיים שלהם.

פסקה ד

(מעובד על פי חנן לוביץ, "חיסון למגפת השיעמום", שבתון, 24/8/2021)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

ענו על שאלות 6-8.

6. השם של מאמר ב הוא "חיסון למגפת השיעמום".

א. הסבירו מדוע כותב מאמר ב רואה בשיעמום דבר שלילי. (2 נקודות)

ב. על פי מאמר ב, כיצד אפשר להילחם במגפת השיעמום? (2 נקודות)

---

7. בפסקה א במאמר ב מוזכר הפסיכולוג ויקטור פרנקל.

קראו את הקטע הקצר שלפניכם. על פי מאמר ב, הקיפו את האפשרות המתאימה ביותר מארבע האפשרויות המודגשות, והשלימו את הנדרש במקומות הריקים. (3 נקודות)

הכותב מזכיר את הפסיכולוג ויקטור פרנקל כדי לחזק את / להפריך את / להסתייג מן / לציין את הנאמר בפסקה זו.

באמצעות האזכור של הפסיכולוג כותב מאמר ב מנסה _____ את הקוראים שהדברים שכתב בפסקה א _____.

8. כותב מאמר ב טוען בפסקה ג: "לשיעמום השפעה הרסנית על בני האדם".

לדעתכם, האם כותבת מאמר א הייתה מסכימה עם טענה זו? הוכיחו את קביעתכם על פי מאמר א. (4 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

חלק ב – הבנת הנשמע (15 נקודות)

האזינו לקטע השמע*, וענו על כל השאלות 9–12.

קטע השמע יושמע פעמיים.

9. מהו יחסו של ד"ר מור לתופעת השיעמום?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

— השיעמום הוא נושא משעמם.

— השיעמום הוא נושא מאתגר.

— השיעמום הוא נושא מעניין.

— השיעמום הוא נושא כללי.

10. כיצד מגיב המראיין על הטענה של ד"ר מור כי גם בעולם שיש בו שפע של טלפונים חכמים אנשים חווים שיעמום?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

— המראיין מאוכזב מן הטענה.

— המראיין מופתע מן הטענה.

— המראיין שולל את הטענה.

— המראיין מסתייג מן הטענה.

11. ד"ר מור נשאל אם לדעתו השיעמום הוא דבר טוב או דבר מסוכן.

מהי תשובתו של ד"ר מור על שאלה זו?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

— הוא אינו מספק בדבריו תשובה חד־משמעית על שאלה זו.

— הוא טוען שהשיעמום הוא דבר טוב כי הוא מאפשר טיולים ובילויים.

— הוא טוען שהשיעמום הוא דבר טוב כי הוא גורם הנאה לבני אדם.

— הוא טוען שהשיעמום הוא דבר מסוכן כי יש אנשים שנהנים ממנו.

12. ד"ר מור אומר: "היו חוקרים שניבאו שהשיעמום יחלוף מן העולם [...] אני חושב שזה רחוק מן האמת".

מהי הכוונה של ד"ר מור בדברים אלה? (5 נקודות)

---

* הראייון בקטע השמע מבוסס על מאמר מאת רותה קופפר, "שיעמום בימי הקורונה – למה זה קורה?", כלכליסט, 24/9/2020.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

חלק ג – הבעה (15 נקודות)

ענו על שאלה 13.

13. כתבו חיבור בהיקף של כ-200 מילים על אחד משני הנושאים (1) או (2) שלפניכם.
(1) יש הטוענים שכיום תלמידים משתעממים בלימודים בגלל דרכי הוראה מיושנות. אחרים סבורים שהשיעמום שהתלמידים חשים קשור להתנהגות ולאופן החשיבה שלהם כיום.
כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה מדוע תלמידים משתעממים בלימודים. הציעו דרכים להילחם בתופעה. נמקו את דעתכם, ובססו אותה על ניסיונכם האישי או על ניסיונם של אחרים. **שימו לב:** יש להתייחס בחיבור גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

(2) מה חשוב יותר בגיל הנעורים – לימודים או חיי חברה?

כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה זו. נמקו את דעתכם, ובססו אותה על ניסיונכם האישי או על ניסיונם של אחרים. **שימו לב:** יש להתייחס בחיבור גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

כתבו את החיבור בעמוד 11.

(תוכלו להשתמש בעמודים 21–22 לטיוטה לחיבור.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)

חלק א – הפועל ושם העצם (9 נקודות)

ענו על שאלות 14–16.

14. לפניכם שלושה משפטים א–ג, ואחרי כל אחד מהם שני סעיפים (1)–(2). ענו על כל הסעיפים. (6 נקודות)

בכל סעיף השלימו את התשובה בשורה הריקה, על פי ההוראות.

א. רבים מבני הנוער שְׁקוּעִים בשעות הפנאי שלהם במסכים.

(1) השורש של הפועל שְׁקוּעִים הוא _____.

(2) במשפט שלפניכם השלימו פועל מאותו השורש של שְׁקוּעִים, אך בבניין אחר.

הורים רבים _____ כסף רב בפעילויות לשעות הפנאי של ילדיהם.

ב. פעילויות מגוונות מועילות להפגת השיעמום.

(1) השורש של הפועל מועילות הוא _____.

(2) במשפט שלפניכם השלימו שם פועל מאותו השורש ובאותו הבניין של מועילות.

שיעמום יכול _____ לחשיבה יצירתית.

ג. אנשים משועממים נוטים להרגיש חוסר סיפוק ובדידות.

(1) השורש של הפועל נוטים הוא _____.

(2) במשפט שלפניכם השלימו שם פעולה מאותו השורש של נוטים.

פסיכולוגים חוקרים את ה _____ של בני אדם להציץ בטלפון הנייד שלהם כל כמה דקות.

15. לפניכם משפט: בני אדם משועממים כשאין להם גירויים חיצוניים.

הוסיפו את ה"א היידוע לצירוף בני אדם. (נקודה אחת)

_____

16. ענו על שני הסעיפים א–ב. (2 נקודות)

א. לפניכם משפט: מאז פורסם המחקר חלפו שבועות.

הקיפו את שם התואר המתאים למילה שבועות.

ארוכים / הארוכים / ארוכות / הארוכות

ב. לפניכם משפט: הוועדה פרסמה את מסקנותיה באמצעי התקשורת השונים.

כתבו את המילה מסקנותיה בשתי מילים: _____

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

חלק ב – תקינות ושם המספר (5 נקודות)

ענו על שאלות 17–18.

17. א. לפניכם שישה משפטים, ובכל אחד מהם שתי צורות מודגשות.

בכל משפט הקיפו את הצורה הנכונה. (3 נקודות)

(1) מועצת התלמידים התכנסה כדי לְמַחֵה / לְמַחֹת על האיסור להכניס טלפונים ניידים לכיתות.

(2) מתי תְּנַזְיֵזוּ / תְּנַזְיֵזוּ את הטלפונים שלכם הצידה?

(3) מייד כשהחל לרדת גשם, ביקשה האם מילדיה: "הַכְּנִסוּ / כְּנִסוּ הביתה".

(4) השיעמום הוא / היא מגפה עולמית.

(5) בני נוער אוהבים לְכַתֵּב / לְכַתֵּב את דעותיהם ברשתות החברתיות.

(6) כְּבֹאֵי / כְּבֹאֵי צריך לדעת להתמודד עם שְׂרָפוֹת ועם מצבים אחרים.

ב. בחרו בשתיים מן הצורות שהקפתם בסעיף א, ונמקו מדוע כל אחת מהן נכונה (השתמשו במונחים דקדוקיים).

(נקודה אחת)

– הצורה שבחרתי במשפט מספר _____ נכונה כי _____

– הצורה שבחרתי במשפט מספר _____ נכונה כי _____

18. לפניכם שני משפטים. בכל אחד מן המשפטים בחרו בצורת שם המספר המתאימה. (נקודה אחת)

א. ב-27 באפריל אֶלְפִים וּשְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה / אֶלְפִים וּשְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה התפרסם מאמר בנושא השיעמום.

ב. בעמוד עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה / עֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה במאמר יש סיכום של הנושא כולו.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 19–20.

19. ענו על שני הסעיפים א–ב.

א. לפניכם משפט מודגש. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

בשל צפייה במסכים במשך שעות רבות ילדים מפתחים תלות בגורמים חיצוניים כדי שלא להשתעמם.

(1) ציינו מעל המילים המסומנות בקו את תפקידן התחבירי. (נקודה אחת)

תוכלו להיעזר ברשימה שלפניכם: נושא / נושא / משלים פועל / משלים שם

(2) השלימו את המשפט שלפניכם על פי המשפט המודגש בסעיף א. (2 נקודות)

ילדים, אשר _____, מפתחים תלות בגורמים

חיצוניים כדי שלא להשתעמם.

ב. לפניכם שלושה משפטים. חברו את שלושת המשפטים למשפט אחד באמצעות מילות קישור מתאימות.

שימו לב: אין להשתמש בווי"ו החיבור. (3 נקודות)

— ההורים צריכים להגביל את זמן השימוש של ילדיהם במשחקי מחשב.

— ילדים יפתחו את המחשבה היצירתית שלהם.

— הילדים מתנגדים להתערבות ההורים בחייהם.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

אם לא עניתם על שאלה 19, ענו על שאלה 20.

20. ענו על שני הסעיפים א-ב.

א. לפניכם משפט מודגש. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

אם אתם צריכים למצוא פתרון לבעיה מסוימת, חשבו על כך בזמן פעילות משעממת במיוחד.

(1) מהו סוג המשפט? הקיפו את האפשרות הנכונה. (נקודה אחת)

פשוט / מחובר / מורכב

(2) השלימו את המשפט שלפניכם, על פי המשפט המודגש בסעיף א. (2 נקודות)

מי ש

ב. לפניכם שלושה משפטים. חברו את שלושת המשפטים למשפט אחד באמצעות מילות קישור מתאימות.

שימו לב: אין להשתמש בוי"ו החיבור. (3 נקודות)

— שיעמום גורם לתחושה של אי־נוחות.

— בני אדם משתדלים להימנע ממצבים של שיעמום.

— השיעמום יכול לתרום לפיתוח מחשבות יצירתיות.

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

פרק שלישי: תנ"ך או סיפורת (20 נקודות)

שימו לב: בפרק זה עליכם לענות על שאלה אחת: בתנ"ך או בסיפורת.

חלק א – תנ"ך (20 נקודות)

21. לפניכם קטע מספר דברים, פרק ה.

קראו את הקטע, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

פסוקים ו'–י"ח

ו אֲנֹכִי הֵאֱלֹהֶיךָ
 ז אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא־יְהִיֶה לְךָ
 ח אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי: לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל כָּל־תְּמוּנָה
 ט אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם
 י מִתַּחַת לָאֲרֶץ: לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי הֵאֱלֹהִים
 יא אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֶקֶד עֵינָי אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שְׁלִשִׁים
 יב וְעַל־רִבְעִים לְשָׁנָאִי: וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים לְאֹהֲבֵי וּלְשֹׂמְרֵי
 יג מִצְוֹתַי: לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם הֵאֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹאֵי כִּי לֹא
 יד יִנְקֶה ה' אֶת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לְשׂוֹאֵי: שָׁמוֹד
 טו אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר עֲוָךְ הֵאֱלֹהֶיךָ: שֵׁשֶׁת יָמִים
 טז תַּעֲבֹד וְעֵשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַה'
 טז אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
 טז וְאִמְתֶּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחִמְרֶךָ וְכָל־בְּהֵמַתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן
 טז יָנוּחַ עַבְדְּךָ וְאִמְתֶּךָ כְּמוֹךָ: וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 טז וַיֹּצִיאֲךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה עַל־כֵּן עֲוָךְ
 טז הֵאֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת: כָּבֹד
 זז אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ כַּאֲשֶׁר עֲוָךְ הֵאֱלֹהֶיךָ לְמַעַן וַיֹּצִיאֲךָ
 זז יְמִיךָ וְלְמַעַן יֵיטֵב לְךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר־הֵאֱלֹהֶיךָ נָתַן
 זז לְךָ: לֹא תִרְעַח וְלֹא תִגְנֹב
 זח תַּעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שׂוֹאֵי: וְלֹא
 זח תַּחְמוֹד אִשֶׁת רֵעֶךָ וְלֹא
 זח תַּתְאוּהַ בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֶהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ שׂוֹרְוֹ וְחִמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר
 זח לְרֵעֶךָ:

(שימו לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

א. בכל אחד משני הדיברות הראשונים יש חידוש ביסודות האמונה. חידושים אלה הם בניגוד מובהק לאמונות המאפיינות את המיתולוגיות העתיקות.

(1) מה הם שני החידושים האלה? הסבירו כל אחד מהם לעומת האמונות המיתולוגיות העתיקות. (4 נקודות)

---

(2) אלוהים מאיים על העם בענישה אם לא יקיים את המנהגים החדשים השונים מן התפיסות ומן המנהגים שהוא רגיל אליהם שנים רבות. הביאו מן הקטע הוכחה של איום כזה בענישה. (4 נקודות)

ב. (1) בפסוק ט"ו כתוב:

וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִיאֲךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה עַל כֵּן צִוְּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת.

מהי לדעתכם ההשפעה של זכר האירוע המתואר בפסוק ט"ו על האמונה של היהודי ועל התנהגותו הדתית? (4 נקודות)

---

(2) מהי לדעתכם ההשפעה של זכר האירוע המתואר בפסוק ט"ו על היחס של היהודי כלפי האחר? (4 נקודות)

ג. המשמעות של הפתגם "ואהבת לרעך כמוך" היא שעל האדם לאהוב את הזולת כפי שהוא אוהב את עצמו.

(1) באיזו מצווה בקטע פתגם זה בא לידי ביטוי? (נקודה אחת)

---

(2) לדעתכם, מה תרויח החברה בישראל ממימוש עקרון אהבת הזולת? הסבירו את תשובתכם. (3 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

חלק ב – סיפורת (20 נקודות)

אם לא עניתם על שאלה 21, ענו על אחת מן השאלות: שאלה 22 או שאלה 23.

22. לשבור את החזיר / אתגר קרת

ענו על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. לפניכם שני קטעים מן הסיפור. קראו אותם, וענו על השאלה שאחריהם.

קטע I:

אבא לא הסכים לקנות לי בובה של בארט סימפסון. אימא דווקא כן רצתה, אבל אבא לא הסכים לי, אמר שאני מפונק.

קטע II:

אתמול אבא בא, הרים את פסחזון מהשולחן והתחיל לנער אותו הפוך ובפראות. "תיזהר, אבא", אמרתי לו, "אתה עושה לפסחזון כאב בטן".

האב רואה בחזיר אמצעי לחינוך בנו, ואילו יואבי רואה בפסחזון משהו אחר לגמרי.

הסבירו טענה זו, והדגימו אותה מן הסיפור. (8 נקודות)

ב. באירוע המתואר בסוף הסיפור חל שינוי ביחס של יואבי כלפי אביו.

(1) מהו האירוע המתואר בסוף הסיפור, ומהו השינוי שחל ביחס של יואבי כלפי אביו? (4 נקודות)

---

(2) איזה סוג של סוף יש בסיפור זה (פתוח או סגור)? נמקו את תשובתכם. (3 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

ג. לוי יכולתם לדבר עם אביו של יואבי, מה הייתם אומרים לו? (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, חורף תשפ"ג, מס' 015381

אם לא עניתם על אחת מן השאלות 21–22, ענו על שאלה 23.

23. זיקית / אנטון צ'קוב

ענו על שלושת הסעיפים א–ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. מהו הקשר בין שם הסיפור, "זיקית", ובין תוכן הסיפור? הסבירו את תשובתכם. (7 נקודות)

ב. הסיפור "זיקית" הוא סיפור קטירי. הסבירו מהי קטירה ומהי מטרתה. כיצד יסודות הקטירה באים לידי ביטוי בסיפור? הסבירו את תשובתכם. (7 נקודות)

ג. צ'קוב כתב את הסיפור בשנת 1884, אולם הדברים המתוארים בסיפור רלוונטיים גם כיום. הסבירו אמירה זו, והדגימו את דבריכם מניסיונכם או מניסיונם של אחרים. (6 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"